

BIURO ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO

Załącznik
do Zarządzenia Nr 29/14
Starosty Gostyńskiego
z dnia 30 czerwca 2014 r.

ZALECENIA STAROSTY GOSTYŃSKIEGO

DO GMINNYCH

PLANÓW ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO

Starosta Gostyński
Robert Marcinkowski

Gostyń, 30 czerwiec 2014 r.

Spis treści

Rozdział I	Elementy składowe planów zarządzania kryzysowego
1.1.	Plan główny
1.2.	Zespół przedsięwzięć na wypadek sytuacji kryzysowych
1.3.	Załączniki funkcjonalne Planu głównego
Rozdział II	Postanowienia końcowe
Rozdział III	Podstawy prawne

Rozdział I

ELEMENTY SKŁADOWE PLANÓW ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO

Działając na podstawie przepisu art. 14 ust. 2 pkt. 2 lit. a, ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2013 r. poz. 1166) zaleca się co następuje:

I. 1. Plan główny

1. W części **charakterystyka zagrożeń oraz ocena ryzyka ich wystąpienia**, tym dotyczących infrastruktury krytycznej, oraz mapy ryzyka i mapy zagrożeń, rozumiane jako katalog zagrożeń wraz z określeniem prawdopodobieństwa zasięgu i skutków ich wystąpienia:

* **Katalog zagrożeń** w gminnym planie zarządzania kryzysowego powinien zawierać zagrożenia, które mogą wymagać podjęcia działań koordynacyjnych przez burmistrza/wójta, w tym zwołania gminnego zespołu zarządzania kryzysowego. W katalogu należy uwzględnić zagrożenia, które mogą mieć wpływ na sąsiednie gminy; a także cały powiat. Katalog zagrożeń stanowi podstawy do opracowania pozostałych elementów planu. Do zagrożeń zawartych w katalogu powinny konsekwentnie odnosić się mapy, siatki bezpieczeństwa i procedury zawarte w planie. Katalog zagrożeń powinien być spójny z zagrożeniami wymienionymi przez operatorów infrastruktury krytycznej właściwymi dla infrastruktury krytycznej umieszczonemu w niejawnym załączniku planu.

* **Ocena ryzyka wystąpienia zagrożeń** powinna zostać dokonana w oparciu o doświadczenia historyczne dotyczące zagrożeń, które wystąpiły na terenie danej gminy, jak i w oparciu o trendy i zagrożenia wynikające z rozwoju technologicznego, doświadczeń innych gmin, a także sytuacji kryzysowych z terenu powiatu czy województwa. Przy sporządzaniu oceny ryzyka wskazane jest zidentyfikowanie obszarów, które są szczególnie zagrożone, a ryzyko ich wystąpienia szczególnie wysokie. Dopuszczalne i rekomendowane jest posługiwanie się wsparciem eksperckim.

* **Mapy ryzyka** powinny zawierać przede wszystkim syntetyczne zobrazowanie wpływu jaki wystąpienie danego rodzaju zagrożenia może mieć na ludzi, środowisko, mienie oraz infrastrukturę.

* **Mapy zagrożeń** powinny przedstawiać obszar objęty zasięgiem zagrożenia z uwzględnieniem różnych scenariuszy zdarzeń (czy zagrożenie dotyczy obszaru gminy, kilku gmin czy powiatu). Przy opracowywaniu scenariuszy należy uwzględnić specyfikę terenów miejskich i wiejskich.

2. W części **zadania i obowiązki uczestników zarządzania kryzysowego w formie siatki bezpieczeństwa**, rozumianej jako zestawienie zagrożeń zawartych w katalogu ze wskazaniem podmiotu wiodącego oraz podmiotów współpracujących przy działaniach dotyczących danego zagrożenia.

Dla każdego zagrożenia należy wskazać jedną instytucję wiodącą. Nie ma ograniczenia liczby instytucji współpracujących. Można wprowadzić kategorię podmiotów działających na wezwanie, których współdziałanie nie jest niezbędne w każdej dającej się przewidzieć sytuacji danego rodzaju. Biorąc jednak pod uwagę możliwość wystąpienia takiego zapotrzebowania - dany podmiot powinien być przygotowany do działania gdy będzie to konieczne.

Zalecane jest tworzenie siatek bezpieczeństwa dla każdej fazy zarządzania kryzysowego.

Inne podmioty są odpowiedzialne za prewencję zagrożeń i usuwanie ich skutków, inne zaś za bezpośrednie reagowanie na daną sytuację kryzysową.

3. W części **zestawienie sił i środków planowanych do wykorzystania w sytuacjach kryzysowych**, rozumiane jako zestawienie zasobów, które mogą zostać wykorzystane w określonych przedziałach czasowych w sytuacji kryzysowej.

Tam gdzie to możliwe należy określić realny czas potrzebny na uruchomienie danych zasobów. Zestawienie to powinno być przygotowane w postaci stale aktualizowanej bazy danych.

W wersji papierowej planu powinno znaleźć się:

- * odesłanie do przedmiotowej bazy, a także informacja o zasadach jej aktualizacji (częstotliwość, podmioty, osoby odpowiedzialne, źródła informacji) dla jednostek administracji samorządowej posiadających aktualne bazy danych sił i środków ARCUS 2005,
- * konieczne jest zapewnienie możliwe realnych i pełnych danych o siłach i środkach do wykorzystania w sytuacji kryzysowej. Tabelaryczne zestawienie sił i środków z obszaru jednostek samorządowych możliwych do użycia w sytuacjach tego wymagających dla jednostek administracji samorządowej nie wykorzystujących bazy danych ARCUS 2005.

4. W części **zadania określone planami działań krótkoterminowych**, o których mowa w art. 92 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2013 r. poz. 1232 i 1238). Dokument opracowuje właściwy terytorialnie zarząd województwa.

W tej części gminnego planu zarządzania kryzysowego należy zamieścić ogólny zapis: „nie dotyczy”.

I. 2. Zespół przedsięwzięć na wypadek sytuacji kryzysowych.

1. Zespół przedsięwzięć na wypadek sytuacji kryzysowych, w tym zadania w zakresie monitorowania zagrożeń, rozumiane jako zestawienie zawierające informacje na temat:

- * struktur odpowiedzialnych za monitorowanie poszczególnych kategorii zagrożeń określonych w katalogu zagrożeń i zakresu informacji, jakich można od nich oczekiwać,
- * trybu pracy ww. struktur, ich służb dyżurnych lub osób do kontaktu w sytuacji wystąpienia zagrożenia,
- * trybu raportowania i systemu wymiany informacji o zagrożeniach pomiędzy danymi strukturami a gminnym centrum zarządzania kryzysowego.

Zaleca się aby przy sporządzaniu planu uwzględnić dotychczasowe doświadczenia w zakresie monitorowania zagrożeń, w tym wnioski z ćwiczeń i realnych sytuacji kryzysowych.

W tej części warto również pamiętać o automatycznych systemach wymiany informacji.

2. W części **tryb uruchamiania niezbędnych sił i środków** uczestniczących w realizacji przedsięwzięć planowanych na wypadek sytuacji kryzysowej, rozumianej jako baza danych dysponentów zasobów wraz z zasadami dysponowania określonych zasobów.

Ten element planu powinien być powiązany lub przygotowany łącznie z zestawieniem sił i środków planowanych do wykorzystania w sytuacjach kryzysowych.

3. W części **procedury reagowania kryzysowego (PRK)**, określające sposób postępowania w sytuacjach kryzysowych, rozumiane jako procedury działania GCZK, komórki organizacyjnej urzędu miasta/gminy właściwego w sprawach zarządzania kryzysowego oraz gminnego zespołu zarządzania kryzysowego.

Niezbędne jest powiązanie planu zarządzania kryzysowego z innymi planami obowiązującymi na terenie gminy w tym:

- * z planem operacyjnym funkcjonowania gminy w warunkach zewnętrznego zagrożenia i wojny,
- * gminnym planem obrony cywilnej,
- * planami ewakuacji,
- * planami sporządzanymi przez służby, inspekcje i strażę.

Nie jest konieczne sporządzanie procedur postępowania odrębnie dla każdej kategorii zagrożeń. Jeżeli co do zasady działanie wyżej wymienionych struktur realizujących zarządzanie kryzysowe na poziomie gminnym jest takie samo w różnych kategoriach zagrożeń (w zakresie wymiany informacji, wzmacniania służb dyżurnych, informowania osób funkcyjnych, trybu zwoływania zespołu zarządzania kryzysowego), zaleca się stworzenie standardowej procedury operacyjnej (SPO).

W procedurach powinna być jasno określona lista zadań do zrealizowania przez ogniwa dyżurne, wraz ze wskazaniem momentów krytycznych, w których właściwa komórka GCZK dokonuje oceny rozwoju zagrożenia i przygotowuje rekomendacje do podjęcia decyzji przez właściwe osoby funkcyjne lub przez gminny zespół zarządzania kryzysowego.

4. W części **współdziałanie między siłami uczestniczącymi w realizacji przedsięwzięć planowanych na wypadek sytuacji kryzysowej**, ta część planu powinna być ściśle powiązana z siatką bezpieczeństwa i zawierać syntetyczne rozwinięcie informacji zawartych w siatce, przede wszystkim przez:

- * określenie podstaw prawnych podejmowanych działań,
- * wskazanie kierujących działaniami,
- * określenia zakresu i trybu wymiany informacji,
- * określenie zasad tworzenia sztabów dowodzenia.

W tej części mogą być zawarte także ramowe zasady i harmonogram ćwiczeń podmiotów współdziałających w realizacji przedsięwzięć planowanych na wypadek sytuacji kryzysowej.

I.3. Załączniki funkcjonalne Planu głównego

1. W części **procedury realizacji zadań z zakresu zarządzania kryzysowego**, opisujące sposoby działania podmiotów realizujących zadania z zakresu zarządzania kryzysowego na obszarze gminy.

W tej części planu powinny zostać zawarte procedury, odnośniki lub wyciągi z procedur działania w sytuacjach kryzysowych poszczególnych służb, straży i inspekcji realizujących zadania z zakresu zarządzania kryzysowego. W celu ułatwienia korzystania ze standardowych procedur operacyjnych należy wdrożyć je do systemów informatycznych.

2. W części **organizacja łączności między podmiotami realizującymi zadania z zakresu zarządzania kryzysowego**, wraz z określeniem środków łączności, wykorzystywanych systemów

i wskazaniem ich dysponenta bądź administratora:

- * jako podstawowy system łączności wykorzystywać system łączności stacjonarnej oraz moduł komunikacyjny oprogramowania C3M,
- * jako system uzupełniający wykorzystywać system łączności GSM,
- * jako rezerwowy wykorzystywać analogowo-cyfrowy system łączności radiotelefonicznej,
- * w kontaktach z Wojewódzkim Centrum Zarządzania Kryzysowego uwzględnić łączność z Powiatowym Centrum Zarządzania Kryzysowego gdzie:
 - kontakt stacjonarny jest dostępny pod numerem – 65 575 25 30,
 - kontakt poprzez faks dostępny jest pod numerem – 65 575 25 30,
 - kontakt całodobowy w sieci GSM do osoby pełniącej dyżur pod numerem – 722 323 144,
 - kontakt w sieci radiotelefonicznej PW-431 00.

W tym załączniku należy wskazać zapasowe systemy łączności, o ile takie funkcjonują. Załącznik powinien być ściśle powiązany z częścią planu dotyczącą współdziałania między siłami uczestniczącymi w realizacji przedsięwzięć planowanych na wypadek sytuacji kryzysowej.

3. W części organizacja systemu monitorowania zagrożeń, ostrzegania i alarmowania, rozumianego jako system powiązany funkcjonalnie z systemem wczesnego ostrzegania i system wykrywania i alarmowania.

W części dotyczącej organizacji monitorowania zagrożeń powinien zawierać odnośnik do części planu głównego poświęconej monitorowaniu zagrożeń.

4. W części zasady informowaniu ludności o zagrożeniach i sposobach postępowania na wypadek zagrożeń, z uwzględnieniem art. 34 ust. 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. - Prawo prasowe (Dz. U. z 1984 r. Nr 5, poz. 24, ze zm.).

W tej części należy syntetycznie opisać:

- * kto jest odpowiedzialny za informowanie ludności,
- * w jakim trybie informowanie może się odbywać,
- * jakie siły i środki mogą być w tym celu wykorzystywane,
- * kto i w jakim trybie opracowuje i przekazuje wskazówki do informowania w danej sytuacji.

W tej części można zawrzeć wzory komunikatów i ulotek informacyjnych, które mogą być wykorzystywane w sytuacjach zagrożeń. Należy określić tryb dystrybucji informacji (komunikaty w mediach, druk i kolportaż ulotek, organizacja przekazywania informacji dla mediów, inne sposoby dystrybucji informacji).

5. W części organizacja ewakuacji z obszarów zagrożonych.

W tym załączniku należy:

- * wskazać podmioty odpowiedzialne za ewakuację, tryb podejmowania decyzji o ewakuacji, określić problemy które mogą wystąpić,
- * zawrzeć formularze, które mogą być wykorzystywane przy przeprowadzeniu ewakuacji,
- * dokonać oceny krótko i długoterminowych skutków ewakuacji, zarówno w stosunku do obszaru i obiektów, z których prowadzona jest ewakuacja, jak i terenu i obiektów docelowych ewakuacji,
- * organizacja ewakuacji powinna być realizowana z uwzględnieniem wytycznych Szefa Obrony Cywilnej Kraju w przedmiotowym zakresie.

6. W części organizacja ratownictwa, opieki medycznej i pomocy społecznej oraz pomocy psychologicznej.

Ten element planu musi być powiązany z wojewódzkim planem działania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne opracowanym zgodnie z ustawą z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. z 2013 r. poz. 757 i 1245). Załącznik ten powinien zawierać ogólne zasady organizacji pomocy społecznej i pomocy psychologicznej wraz ze wskazaniem podmiotów uczestniczących w realizacji tych zadań oraz zasad i możliwości ich realizacji.

7. W części organizacja ochrony przed zagrożeniami charakterystycznymi dla obszaru gminy, która powinna być powiązana z planami postępowania awaryjnego i szczegółowymi uregulowaniami dotyczącymi ochrony przed wyżej wymienianymi zagrożeniami.

Tą część planu należy ściśle powiązać z katalogiem zagrożeń.

8. W części wykaz zawartych umów i porozumień związanych z realizacją zadań zawartych w planie zarządzania kryzysowego, rozumianych jako porozumienia i umowy zawarte przez burmistrza/wójta związanych z realizacją zadań zawartych w planie zarządzania kryzysowego.

9. W części zasady i tryb oceniania i dokumentowania szkód, zawierające opis procedur i wykaz formularzy oraz zespołów wykorzystywanych przy szacowaniu strat i dokumentowaniu szkód. Zaleca się uwzględnienie dokumentacji regulującej kwestię usuwania skutków zdarzeń kryzysowych:

- * wytyczne Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 30 grudnia 2013 r. w sprawie zasad i trybu uruchamiania środków budżetu państwa dla jednostek samorządu terytorialnego na zadania związane z przeciwdziałaniem usuwaniem skutków zdarzeń noszących znamiona klęsk żywiołowych,
- * wytyczne Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 30 grudnia 2013 r. w sprawie zasad i trybu uruchamiania środków budżetu państwa dla jednostek samorządu terytorialnego na zadania związane z usuwaniem skutków ruchów osuwiskowych ziemi lub erozji brzegu morskiego lub przeciwdziałaniem tym zdarzeniom,
- * program NFOŚiGW – Przeciwdziałanie osuwiskom ziemi i likwidowanie ich skutków dla środowiska,
- * Zarządzenie nr 226/09 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 8 czerwca 2009 r. w sprawie powołania Komisji do szacowania zakresu i wysokości szkód w gospodarstwach rolnych i działaniach specjalnych produkcji rolnej, w których wystąpiły szkody spowodowane przez suszę, grad, deszcz nawalny, ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź, huragan, piorun, obsunięcie się ziemi lub lawiny (ze zm.),
- * zasady szacowania strat w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej dla Komisji powołanej zarządzeniem nr 226/09 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 8 czerwca 2009 r. (ze zm.),
- * odnowienie powierzchni lasów zgodnie z przepisami ustawy o finansach publicznych.

10. W części procedury uruchomienia rezerw strategicznych. Powyższe procedury powinny odnosić się wyłącznie do zasad i trybu wnioskowania przez burmistrza/wójta o uruchomienie przedmiotowych rezerw.

11. W części **wykaz infrastruktury krytycznej**.

Załącznik powinien być opracowany wyłącznie przez gminy na terenie, których występują obiekty, instalacje i systemy infrastruktury krytycznej wskazane w wykazie wydanym przez dyrektora Rządowego Centrum Bezpieczeństwa. Załącznik powinien stanowić oddzielną część planu objętą klauzulą „zastrzeżone” i podlegać ochronie zgodnie z przepisami ustawy o ochronie informacji niejawnych.

Należy zawrzeć w nim następujące elementy:

- * wykaz infrastruktury krytycznej znajdującej się na terenie gminy,
- * charakterystykę zagrożeń infrastruktury krytycznej, ocenę ryzyka ich wystąpienia oraz mapy ryzyka i mapy zagrożeń, rozumiane jako katalog zagrożeń wraz z określeniem prawdopodobieństwa, zasięgu i skutków ich wystąpienia,
- * procedury realizacji zadań (PRZ) z zakresu zarządzania kryzysowego opisujące sposoby działania podmiotów realizujących zadania z zakresu zarządzania kryzysowego związane z ochroną infrastruktury krytycznej.

W tej części należy zamieścić informację o sporządzonych planach ochrony infrastruktury krytycznej. Należy ująć dane kontaktowe osób wyznaczonych przez właścicieli oraz posiadaczy samoistnych i zależnych obiektów, instalacji lub urządzeń infrastruktury krytycznej odpowiedzialnych za utrzymywanie kontaktów z podmiotami właściwymi w zakresie ochrony infrastruktury krytycznej (zgodnie z art. 6 ust. 5a ustawy o zarządzaniu kryzysowym).

Do zatwierdzenia planu proszę przedstawić tylko część jawną, w przypadku przesłania całości planu część niejawna powinna zostać przekazana oddzielnie zgodnie z zasadami korespondencji niejawnej.

Rozdział II

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Gminny plan zarządzania kryzysowego powinien być spójny z rozwiązaniami zawartymi w Powiatowym Planie Zarządzania Kryzysowego i obejmować zadania realizowane we wszystkich fazach zarządzania kryzysowego takich jak: zapobieganie, przygotowanie, reagowanie i odbudowa oraz uwzględniać poniższe zalecenia:

- * plan powinien być podzielony na funkcjonalne, jasno oznaczone foldery z zastosowaniem systemu indeksów lub oznaczeń kolorystycznych,
- * działania i procedury w planie powinny być opisywane w sposób możliwie najbardziej jasny, bez skrótów i zwrotów żargonowych. W miarę możliwości, każda instrukcja, procedura czy aneks powinny być konstruowane według tego samego schematu,
- * potwierdzeniem uzgodnienia planu z kierownikami jednostek organizacyjnych planowanych do wykorzystania przy realizacji przedsięwzięć określonych w planie powinny być pieczęcie na karcie uzgodnień oraz podpisy złożone w obrębie tej pieczęci przez kierownika właściwej jednostki,
- * w opracowywanym planie należy wskazać, iż użycie sił i środków Sił Zbrojnych RP do realizacji zadań z zakresu zarządzania kryzysowego, następuje poprzez wojewodę,
- * podmioty uczestniczące w realizacji zadań zawartych w gminnym planie zarządzania kryzysowego powinny zostać zobowiązane do bezzwłocznego sygnalizowania potrzeby dokonania zmian w planie. Zawartość planu powinna być modyfikowana pod względem m. in. wniosków z rzeczywistych sytuacji kryzysowych, ćwiczeń i szkoleń,
- * oryginał gminnego planu zarządzania kryzysowego, wraz z jego wersją elektroniczną na płycie CD należy przedłożyć do zatwierdzenia Staroście Gostyńskiemu za pośrednictwem komórki organizacyjnej Starostwa Powiatowego w Gostyniu właściwej do spraw zarządzania kryzysowego,
- * złożony plan podlega analizie merytorycznej i formalnej pod kątem spełnienia wymogów określonych w ustawie o zarządzaniu kryzysowym i niniejszych zaleceniach w Biurze Zarządzania Kryzysowego Starostwa Powiatowego w Gostyniu,
- * zgodnie z art. 5 ust. 3 ustawy o zarządzaniu kryzysowym, plany zarządzania kryzysowego podlegają systematycznej aktualizacji, a cykl planowania nie może być dłuższy niż dwa lata,
- * zaktualizowany plan podlega zatwierdzeniu przez Starostę Gostyńskiego. Zatwierdzenia nie wymagają zmiany niemające zasadniczego znaczenia dla treści dokumentu dokonywane pomiędzy kolejnymi aktualizacjami wynikającymi z ustawy. Należy przyjąć, że oceny znaczenia dokonywanych zmian podejmuje Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego.

Rozdział III

PODSTAWY PRAWNE

1. Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2007, Nr 89, poz. 590 ze zm.).
2. Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2009, Nr 31, poz. 206).
3. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 594 ze zm.),
4. Ustawa z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. z 2013 r. poz. 757 i 1245).
5. Ustawa z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. z 2010, Nr 182, poz. 1228).
6. Ustawa z dnia 29 października 2010 r. o rezerwach strategicznych (Dz. U. z 2010, Nr 229, poz. 1496).
7. Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu i zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2013 r. poz. 947 - tekst jednolity),
8. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r. poz. 1232 i 1238).
9. Ustawa z dnia 26 stycznia 1984 r. Prawo prasowe (Dz. U. z 1984, Nr 5, poz. 24, ze zm.).
10. Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (tekst jednolity Dz. U. z 2011 r. Nr 12, poz. 59).
11. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240 ze zm.).
12. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. z 2012 r. poz. 914).
13. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 kwietnia 2010 r. w sprawie planów ochrony infrastruktury krytycznej (Dz. U. z 2010 r. Nr 83, poz. 541).
14. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 kwietnia 2010 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Infrastruktury Krytycznej (Dz. U. z 2010, Nr 83, poz. 541).
15. Zarządzenie nr 74 Prezesa Rady Ministrów z dnia 12 października 2011 r. w sprawie wykazu przedsięwzięć i procedur systemu zarządzania kryzysowego wraz z załącznikiem nr 5 i 6.
16. Narodowy Program Ochrony Infrastruktury Krytycznej wraz z załącznikami.
17. Zarządzenie nr 23 Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 13 grudnia 2013 r. w sprawie wytycznych do wojewódzkich planów zarządzania kryzysowego.